

โดย นางสาวอาชีนี ปัทมะสุนทร ผู้ช่วยเลขาธิการ
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ช่วงปลายปีที่ผ่านมา หลายคนคงเห็นพาดหัวข่าวเกี่ยวกับการทำงานของ ก.ล.ต. ในทำนองว่า ก.ล.ต. เดินหน้ากล่าวโทษและใช้มาตรการลงโทษทางแพ่งกับผู้กระทำผิดในตลาดทุน จนทำให้บทบาทด้านนี้ของ ก.ล.ต. ถูกพูดถึงมากขึ้น

แต่สำหรับคนที่อยู่ข้างในอย่างดิฉัน อยากเล่าว่า เบื้องหลังพาดหัวข่าวเหล่านั้น ไม่ได้มีแค่ความเข้มข้นของบทลงโทษ หากแต่สะท้อนวิธีคิดและวิธีทำงานของเราที่เดินหน้าดำเนินการบังคับใช้กฎหมายให้รัดกุมและรอบคอบมาอย่างต่อเนื่อง

ถ้ามองจากตัวเลขจะเห็นภาพชัดขึ้น ในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะคดีการกระทำไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ทั้งคดีอาญาและมาตรการทางแพ่ง ปี 2566 เราปิดคดีได้ 18 เคส ปี 2567 เพิ่มขึ้น 25 เคส และปี 2568 ขยับขึ้นเป็น 41 เคส แนวโน้มนี้สะท้อนชัดว่า เราไม่ได้หยุดแค่รับเรื่องหรือเริ่มตรวจสอบ แต่สามารถพาคดีเดินไปจนถึงสิ้นสุดกระบวนการของ ก.ล.ต. ได้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตัวเลขเหล่านี้มีความหมายมากเพราะมันเชื่อมโยงโดยตรงกับความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน และความเป็นธรรมของตลาดทุนโดยรวม การที่คดีไม่ค้างคา และมีบทสรุปที่ชัดเจน คือรากฐานสำคัญของตลาดที่ทุกคนไว้วางใจได้อีกเรื่องหนึ่งที่เรให้ความสำคัญไม่แพ้กัน คือ “อายุเคส” หรือระยะเวลาตั้งแต่เริ่มตรวจสอบจนคดีแล้วเสร็จ ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2569 พบว่า คดีที่ใช้เวลานานที่สุดอยู่ที่ประมาณ 3.9 ปี ขณะที่อายุเคสเฉลี่ยลดลงมาอยู่ที่ประมาณ 1.3 ปี

สิ่งที่ทำให้อายุเคสเฉลี่ยลดลง ไม่ใช่การเร่งให้จบเร็วแบบลัดขั้นตอน แต่เป็นการเดินหน้าทำต่อในการจัดการคดีให้มีประสิทธิภาพอย่างที่ผ่านมา การปรับโครงสร้างสายงาน การทำงานร่วมกันของทีมตรวจสอบและทีมบังคับใช้กฎหมาย ไปจนถึงการติดตามความคืบหน้าของแต่ละคดีอย่างเป็นระบบ

แน่นอนว่า เรายังมีช่องว่างให้พัฒนาอีกมาก แต่การที่คดีจำนวนมากสามารถ “เดินหน้าและปิดได้จริง” ถือเป็น key success factor สำคัญ เพราะช่วยลดงานสะสม และทำให้ทั้งระบบคล่องตัวขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเลยอยากย้ำว่า การผลักดันให้คดีค้างเก่าทยอยแล้วเสร็จ ไม่ได้หมายถึงการลดทอนขั้นตอน หรือกระทบสิทธิของผู้เกี่ยวข้อง ก.ล.ต. ยังคงยึดหลัก Due process of Law อย่างเคร่งครัด ทุกฝ่ายต้องได้รับความเป็นธรรม มีโอกาสชี้แจง และได้รับการพิจารณาอย่างรอบคอบ

ความท้าทายของเราจึงมีทั้งการทำให้ได้ตามความคาดหวัง และต้องทำท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลกที่มีรูปแบบการกระทำความผิดซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะธุรกรรมที่มีโครงสร้างซับซ้อนและข้อมูลจำนวนมาก เทคโนโลยีจึงกลายเป็นผู้ช่วยที่ขาดไม่ได้ ก.ล.ต. เริ่มนำ AI Enforcement มาใช้ในการประมวลผลข้อมูล วิเคราะห์รูปแบบการส่งคำสั่งซื้อขาย และเชื่อมโยงธุรกรรมที่อาจเข้าข่ายผิดปกติ เพื่อเสริมศักยภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ และเพิ่มความแม่นยำในระยะยาว

ขณะเดียวกัน การบังคับใช้กฎหมายก็ไม่ใช่เรื่องที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจะทำได้ลำพัง และไม่อาจจำกัดอยู่แค่ในประเทศเดียว ก.ล.ต. ให้ความสำคัญกับการบูรณาการเชิงรุก ตั้งแต่ขั้นตอนตรวจสอบ ไปจนถึงความร่วมมือกับหน่วยงานกำกับดูแลต่างประเทศ โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องข้ามพรมแดน ซึ่งเป็นความท้าทายของตลาดทุนในยุคที่เชื่อมโยงกันมากขึ้น

ในด้านกฎหมาย แม้การแก้ไขกฎหมายจะต้องใช้เวลา เราจึงพยายามเพิ่มประสิทธิภาพจากกระบวนการที่มีอยู่ เช่น การเข้าไปเป็นพนักงานสอบสวนร่วมกับ ปอศ. และ DSI เพื่อกระชับขั้นตอน ลดความซ้ำซ้อน แต่ยังคงระบบ check and balance และกระบวนการสำคัญไว้อย่างครบถ้วน

อีกจุดหนึ่งที่มีมองว่าเป็นจุดแข็ง คือการเสริมองค์ความรู้จากภายในองค์กร การดึงบุคลากรที่มีประสบการณ์ด้านการสอบสวนมาทำงานร่วมกับทีมที่เชี่ยวชาญตลาดทุน ช่วยให้การดำเนินงานเชื่อมโยงกันมากขึ้น และลดการสูญเสียความรู้จากการเปลี่ยนผ่านของบุคลากร

เราคงไม่ปฏิเสธว่า การบังคับใช้กฎหมายของ ก.ล.ต. ยังไม่สมบูรณ์แบบ แต่สิ่งที่ชัดเจนคือ เรากำลัง “ดีขึ้น” ทั้งในแง่ประสิทธิภาพ กระบวนการ และความรอบคอบ และที่สำคัญที่สุดคือความมุ่งมั่นที่จะ “ดีขึ้นกว่านี้” อย่างต่อเนื่องเพราะในมุมมองของดิฉัน การบังคับใช้กฎหมายที่เข้มแข็ง ไม่ได้มีเป้าหมายแค่การลงโทษ แต่คือการสร้างตลาดทุนที่เป็นธรรม โปร่งใส และน่าเชื่อถือในระยะยาว สำหรับทุกคนที่อยู่ในระบบนี้ร่วมกัน
